

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamra Etikai Kódexe

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara (továbbiakban: MISZK) az 1995. évi CXIV. törvény (továbbiakban: ISZKtv.) 1. §. (2) bekezdés d) pontja alapján megalkotja az igazságügyi szakértők Etikai Kódexét (továbbiakban: EK).

A MISZK, mint az igazságszolgáltatási és büntetőszervek tevékenységét segítő igazságügyi szakértők szakmai, érdekképviseleti köztestülete, az EK megalkotásával biztosítja, hogy az igazságügyi szakértők az ISZKtv 26. § (1) bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó feladataikat legjobb szakmai tudásukkal, feddhetetlen emberi tisztességgel, az igazságügyi szakértői tevékenység iránti közbizalom erősítésével, a MISZK, és valamennyi területi igazságügyi szakértői kamara (továbbiakban: Kamara) szakmai és társadalmi tekintélyéhez illő méltósággal végezzék.

Az EK meghatározza azokat a magatartási normákat, amelyek vétkes megszegése etikai eljárást von maga után, valamint azokat az elvárásokat, melyek az igazságügyi szakértői tevékenységbe vetett közbizalom megtartása és a hivatás méltóságának további erősítése érdekében minden igazságügyi szakértőtől elvárható.

Általános Rész

I. fejezet Az Etikai Kódex hatálya

1.§

(1) Az EK hatálya kiterjed minden, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (továbbiakban: IRM) által vezetett névjegyzékbe felvett, és a Magyar Köztársaság területén működő valamely területi igazságügyi szakértői kamara tagjaként nyilvántartott igazságügyi szakértő tevékenységére.

(2) Az EK hatálya kiterjed az (1) bekezdésben meghatározott igazságügyi szakértők által az IRM által vezetett névjegyzékbe felvett gazdasági társaságokban kifejtett igazságügyi szakértői tevékenységre is.

(3) Az EK rendelkezéseit kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a szakértő e tevékenysége során hatósági kirendelés, vagy megbízás alapján jár el.

(4) Az EK rendelkezéseit kell alkalmazni abban az esetben is, amennyiben az igazságügyi szakértő a Magyar Köztársaság területén kívül, külföldi hatóság kirendelése, vagy külföldi

személy megbízása alapján jár el igazságügyi szakértőként.

(5) **Igazságügyi szakértői tevékenységnek** kell tekinteni minden, az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képzési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006.(II.27.) számú IM rendeletben (továbbiakban: Rendelet) meghatározott szakterületekkel összefüggésben, bármely jogcímen, **igazságügyi szakértőként** folytatott eljárást, amely szakvélemény – szóban, vagy írásban – adására irányul, így különösen a szakvélemény elkészítéséhez szükséges információgyűjtéssel kapcsolatos eljárási cselekmények (szemle), a szakvélemény kialakítása, annak szóban vagy írásban történő bármely kiegészítése, függetlenül attól, hogy a szakvélemény tartalma, megállapítása változik-e.

(6) Az igazságügyi szakértői vélemények szakmai felülvizsgálata nem tartozik a MISZK etikai hatáskörébe.

(7) Az EK hatálya kiterjed az igazságügyi szakértőnek a szakértői tevékenységen kívül tanúsított magatartására is [ISZKtv. 26.§ (1) bekezdés b) pontja].

2.§

Az EK hatályát megalapozza a kirendelő hatóság alakszerű kirendelő határozata, illetőleg egyéb megrendelő fél esetén az írásba foglalt megbízási szerződés, ennek hiányában a megbízási jogviszony tanúkkal történő igazolása, egyéb módon való, kétséget kizáró bizonyítása.

3.§

Az etikai vétséget a panaszolt cselekmény elkövetésekor hatályban lévő EK szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő EK rendelkezései szerint a cselekmény nem etikai vétség, vagy lehetőséget biztosít az enyhébb elbírálásra, akkor a hatályos EK rendelkezéseit kell alkalmazni, egyébként az EK-nak nincs visszaható hatálya.

II. fejezet

Az etikai vétség, etikai büntetések

4.§

Etikai vétség

Etikai vétséget követ el az az igazságügyi szakértő (továbbiakban: szakértő), aki a) vétkesen megszegi

aa) az igazságügyi szakértői tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban vagy az alapszabályban meghatározott kötelezettségét,
ab) a szakértők etikai kódexében foglalt magatartási szabályokat,
b) szakértői tevékenységén kívüli vétkes magatartásával a szakértői kar tekintélyét csorbítja.¹

5.§ Etikai büntetések

(1) Az etikai vétséget elkövető szakértővel szemben kiszabható büntetések:

- a) figyelmeztetés,
- b) írásbeli megrovás,
- c) pénzbírság,
- d) a kamarai tagság legfeljebb 2 évig terjedő felfüggesztése,
- e) a kamarából való kizárás.²

(2) Az etikai büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni az enyhítő és a súlyosbító körülményeket, így különösen az etikai vétség súlyát és esetleges ismétlődését, a szándékosság vagy a gondatlanság fokát, és az eset összes körülményeit.

(3) A kijelölt első- illetve másodfokú etikai tanács az (1) bekezdés a) – e) pontjaiban meghatározott etikai büntetés kiszabásakor mérlegelési jogkörében jár el.

6.§ Figyelmeztetés, megrovás

(1) A figyelmeztetés-büntetés alkalmazása során az eljáró etikai tanács határozatában részletesen leírja az etikai vétséget elkövető szakértő számára a követendő magatartást, egyúttal figyelmezteti, hogy a jövőben a vétséget megvalósító, és hasonló magatartásoktól tartózkodjék.

(2) Az írásbeli megrovás-büntetés alkalmazásával az eljáró etikai tanács rosszallását fejezi ki a szakértő által elkövetett vétség felett, egyben megállapítja, hogy a vétség súlyosabb fokú annál, hogy azzal szemben figyelmeztetés-büntetés legyen alkalmazható, illetőleg kinyilvánítja, hogy a vétkes szakértő magatartásával a szakértői kar tekintélyét csorbítja.

7.§ Pénzbírság

Pénzbírság-büntetés kiszabása esetén a pénzbírság összege a – büntetés kiszabásának évében esedékes – a MISZK küldöttgyűlése által megállapított éves kamarai tagdíj tízszereséig terjedhet. A pénzbírságot ahhoz a területi kamarához kell befizetni, amelynek a panaszolt szakértő a tagja; felhasználására a MISZK Alapszabályának rendelkezései az irányadók.

8.§ Felfüggesztés

(1) Felfüggesztés-büntetés kiszabása esetén a szakértő a felfüggesztés időtartama alatt igazságügyi szakértői tevékenységet nem végezhet, a kamarai tagságból és az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvényből eredő jogai és kötelezettségei szünetelnek.

(2) Az eljáró etikai tanács a felfüggesztésről hozott jogerős határozatának megküldésével értesíti a szakértői névjegyzék vezetőjét.

(3) A kamarai tagság felfüggesztése esetén a területi kamara intézkedik a szakértő bélyegzőjének a felfüggesztés időtartamára történő bevonásáról.

9.§ Kizárás

A kamarából való kizárásról szóló etikai határozat jogerőre emelkedése esetén a területi kamara elnöksége, illetve a MISZK elnöksége kezdeményezi a szakértőnek a névjegyzékből való törlését. A kizárt szakértő igazságügyi szakértői tevékenységet nem végezhet.

10.§ Mentesülés a hátrányos jogkövetkezmények alól

Az etikai büntetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények megszűnnek, ha az etikai határozat jogerőre emelkedésétől számítva figyelmeztetés és írásbeli megrovás esetén egy év, pénzbírság kiszabása esetén két év eltelt. Pénzbírság kiszabása esetén az etikai büntetés hatálya – a két év eltelte után is – mindaddig fennáll, amíg az eljárás alá vont szakértő a pénzbírságot nem fizette meg. A felfüggesztés etikai büntetéshez fűződő hátrányos jogkövet-

¹ 1995. évi CXIV. törvény 26.§ (1) bekezdés

² 1995. évi CXIV. törvény 26.§ (2) bekezdés

kezmények a felfüggesztés-büntetés lejárától számított három év elteltével szűnnek meg³

III. fejezet

Szándékosság, gondatlanság

11.§

Szándékosság

Szándékosan követi el a szakértő az etikai vétséget, amennyiben magatartása vétkes jellegét⁴ felismerhette, azonban vétkes magatartását e felismerés ellenére tovább folytatja.

12.§

Gondatlanság

Gondatlanságból követi el a szakértő az etikai vétséget, ha magatartása vétkes jellegét azért nem ismerte fel, mert tevékenységének ellátása során nem tanúsította a tőle elvárható körültekintést, ide nem értve, ha bizonyítható, hogy – tudatosan – hiányos információkat bocsátottak rendelkezésre, releváns információk rendelkezésre bocsátását megtagadták, illetve szándékosan félrevezették.

IV. fejezet

Az etikai felelősségre vonás akadályai

13.§

Elévülés

- (1) A szakértő cselekménye elévült, ha
- a cselekménynek a kezdeményező tudomására jutásától számítva hat hónap vagy
 - a cselekmény elkövetése óta két év eltelt a kezdeményezés előterjesztése nélkül.
- (2) Ha a panaszolt szakértő a szakvélemény elkészítése során, vagy a szakvélemény elkészítését követően, ahhoz kapcsolódóan több rész-cselekményt végez, az elévülési idő kezdő időpontja az utolsó rész-cselekmény elvégzésének időpontja.
- (3) Ha az etikai vétségnek is minősülő cselekmény miatt büntető-, vagy szabálysértési eljárás indult, az eljárás jogerős befejezésétől számított 3 hónapon belül az etikai eljárás akkor is megindítható, ha az (1) bekezdésben meghatározott idő eltelt.⁵

³ 1995. évi CXIV. törvény 26.§ (7) bekezdés

⁴ EK 4.§

⁵ 1995. évi CXIV. törvény 34.§ (3), (4) és (5) bekezdése

Különös Rész

Az egyes magatartási szabályok

Az EK különös része határozza meg azokat a magatartási szabályokat, melyeket minden igazságügyi szakértőnek be kell tartania igazságügyi szakértői működése (kamarai tagsága) idején végzett igazságügyi szakértői tevékenysége során. Ezen magatartási szabályok szándékos vagy gondatlan megsértése etikai vétség.

I. fejezet

Magatartási szabályok a szakértői tevékenység megkezdését megelőzően

14.§

Kirendelés

- (1) Az igazságügyi szakértő a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel a bíróság vagy más hatóság kirendelése alapján köteles eljárni.
- (2) Az igazságügyi szakértő köteles a tudomására jutásától számított három munkanapon belül írásban közölni – szakértői intézmény, társaság vagy a szervezet kirendelése esetén, annak vezetője útján – a kirendelő hatósággal, ha
- a személyére nézve kizáró ok áll fenn,
 - a feltett kérdések megválaszolása – egészben vagy részben – nem tartozik a szakértői kijelölésének megfelelő szakterület körébe,
 - a szakértői tevékenységének ellátásában fontos ok akadályozza, így különösen, ha tevékenysége ellátásának vagy a részvizsgálatok elvégzésének feltételei nincsenek meg, vagy más kirendelő hatóság kirendelésének kell eleget tennie,
 - a vizsgálat elvégzéséhez társszakértő igénybevétele is szükséges, továbbá
 - feladatának a hatóság által megadott határidőre történő teljesítésében, a szakértőnek fel nem róható ok miatt akadályozva van.
 - a feltett kérdésben külön jogszabályban meghatározott szervezet jogosult szakvéleményt adni.

15.§

Megbízás

Az igazságügyi szakértő megbízás alapján természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdálkodó szervezet számára is adhat szakvéleményt, ha ez a kirendelő hatóságoktól származó feladatainak határidőre történő ellátását nem akadályozza és azzal nem összeférhetetlen.

16.§

A megbízás ellátására egyebekben a 14.§ (2) bekezdés *a) - e)* pontjait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a szakértő a megbízás keretein belül, a megbízót érdekében köteles tájékoztatási kötelezettségét teljesíteni, a megbízási szerződésben foglalt módon. A megbízás során a szakértő - az EK rendelkezéseire figyelemmel - köteles betartani a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) XL. fejezetének - a megbízás - rendelkezéseit.

17.§ Összeférhetlenség

(1) Összeférhetlenség esetén a szakértő köteles a kirendelést, illetőleg a megbízást visszautasítani.

(2) Amennyiben a szakértő a kirendelés vagy megbízás ellátása (teljesítése) során válik összeférhetetlenné, ezt a körülményt köteles kirendelőjével, megbízójával haladéktalanul közölni, és a kirendelés vagy megbízás teljesítését a továbbiakban megtagadni.

(3) A (2) bekezdés esetén a szakértő úgy köteles eljárni, hogy kirendelőjét vagy megbízóját a legkisebb hátrány érje.

(4) Összeférhetetlen, és az ügyben, mint szakértő nem járhat el:

a) polgári peres eljárásban

aa) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy, továbbá aki a per tárgyát egészen vagy részben a maga részére követeli, vagy akinek jogaira vagy kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet;

ab) az *aa)* pont alá eső személy képviselője vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár;

ac) az *aa)* vagy az *ab)* pont alá eső személynek a hozzátartozója vagy volt házastársa;

ad) ha tárgyilagos szakvélemény adása egyéb okból nem várható.

b) büntetőeljárásban:

ba) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá mint sértett, feljelentő vagy mint ezek képviselője vesz, vagy vett részt, valamint ezek hozzátartozója,

bb) aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy nyomozó hatóság tagja járt vagy jár el, ezek hozzátartozója, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban lévő személy,

bc) aki az ügyben tanúként vesz, vagy vett részt,

bd) a halál oka és körülményei vizsgálatánál továbbá a kihantolásnál az az orvos, aki a meghalt személyt közvetlenül a halála előtt gyógykezelt, illetve aki megállapította a halál beálltát,

be) a szakértői intézmény és a szervezet szakértője, valamint a szakértői testület tagja, ha az *a)* pontban meghatározott kizáró ok a szakértői intézmény, a szervezet vagy a szakértői testület vezetőjével szemben áll fenn,

bf) a gazdasági társaság tagja, ha az *a)* pontban meghatározott kizáró ok a gazdasági társaság vezetőjével, vezető tisztségviselőjével szemben áll fenn, illetve, aki olyan gazdasági társaság tagja vagy alkalmazottja, amelynek tagja vagy alkalmazottja az ügyben már korábban eljár,

bg) akit az ügyben szaktanácsadóként vettek igénybe,

bh) akitől elfogulatlan szakvélemény egyéb okból nem várható.

c) közigazgatási eljárásban:

ca) az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti;

cb) akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése

d) szabálysértési ügyekben:

da) aki az ügyben mint a szabálysértési hatóság tagja, ügyész vagy bíró járt vagy jár el, illetőleg ezek hozzátartozója;

db) aki az ügyben mint eljárás alá vont személy vagy védő, továbbá mint sértett, feljelentő vagy ezek képviselője, továbbá ezek hozzátartozója vesz vagy vett részt;

dc) ha tárgyilagos szakvélemény adása egyéb okból nem várható.

18.§

Válaszadás megtagadásának kötelezettsége

Köteles a szakértő a válasz adását megtagadni az olyan kérdésre, melyre vonatkozóan rendelkezésére álló adattal összefüggésben bármely okból titoktartási kötelezettség terheli, és erre köteles felhívni a kirendelő hatóság, vagy a megbízója figyelmét.

19.§

Szakterületen kívüli eljárás tilalma

(1) A szakértő köteles minden *a szakértői kijelölésében meghatározott (a névjegyzékbe és a szakértői igazolványba bejegyzett) szakterületén kívüli területre (kompetencián kívüli) tartozó kirendelést, megbízást visszautasítani, illetőleg a szakértői tevékenysége során, a szakterületén ki-*

vülre eső kérdésekre a kirendelő, illetőleg megbízó figyelmét felhívni, és ezzel egy időben – kérdésre – a szakértői vélemény adását megtagadni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a jogszabályba ütköző, tisztességtelen, erkölcstelen megbízásra is.

II. fejezet

Magatartási szabályok a szakértői tevékenység során

20.§

Titoktartási kötelezettség

(1) A szakértőt a szakértői tevékenysége során tudomására jutott adatok tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. A titoktartási kötelezettség a szakértői tevékenység befejezését követően, a kirendelővel, illetőleg megbízóval fennállt jogviszony megszűnte után is megmarad.

(2) A titoktartási kötelezettség kiterjed a bármely okból visszautasított kirendelés, megbízás során megismert adatokra is.

(3) A titoktartási kötelezettség alól felmentést a kirendelő, megbízó, és eljárásában a kamara Etikai Bizottságának Elnöke adhat.

21.§

Tájékoztatási kötelezettség

(1) A szakértő köteles a tevékenysége során feltárt, és a kirendelő, megbízó által rendelkezésre bocsátott anyagból megismert tényektől eltérő, az érdemi szakértői megállapításokra kiható körülményekről a kirendelőt, illetőleg a megbízót a szakvélemény adását megelőzően tájékoztatni.

(2) A szakértő köteles a kirendelőt vagy megbízóját a kirendelés vagy megbízás jogszabálysértő jellegéről tájékoztatni, és ezzel egy időben a kirendelést vagy megbízást elutasítani.

22.§

(1) A szakértő köteles a tevékenysége ellátásával kapcsolatos valamennyi lényeges körülményről a kirendelőt, illetőleg a megbízót tájékoztatni, így különösen köteles tájékoztatást adni arról, ha

a) szakértői tevékenységétől – nem jogerősen – eltiltották, vele szemben büntető eljárás indult, *b)* a szakértői tevékenysége során vele szemben összeférhetetlenség, illetve kizáró ok merül fel,

c) olyan előre nem látott akadály merül fel, amely miatt a határidőre való teljesítés lehetlenné válik, az ok megjelölésével.

(2) A szakértő az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatási kötelezettségének olyan módon és időben köteles eleget tenni, hogy kirendelőjét, megbízóját a lehető legkisebb érdeksérem érije.

23.§

Pártatlanság követelménye

(1) A szakértő a tevékenységét kirendelés vagy megbízás alapján a tevékenységgel érintett felek érdekeitől függetlenül, pártatlanul köteles végezni.

(2) A szakértő tevékenysége során köteles valamennyi általa ismert, és megismerhető – a tevékenységével érintett ügy szempontjából lényeges – adat felhasználásával teljes körűen, tárgyilagosan eljárni.

24.§

(1) A szakértő köteles kirendelőjét, vagy megbízóját értesíteni, amennyiben a szakértőt tevékenysége ellátása során a tevékenységével érintett felek, bármilyen módon – érdekeiknek megfelelően – befolyásolják, vagy befolyásolni igyekeznek.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a kirendelő vagy megbízó követi el, a szakértő köteles a kirendelést vagy megbízást visszautasítani, és

a) a kirendelő hatóság felettes szervét értesíteni, bírósági kirendelés esetén a bíróság elnökét, *b)* amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott cselekménnyel kapcsolatosan közvérdra üldözendő bűncselekmény alapos gyanúja merül fel, büntető feljelentést tenni.

25.§

Kapcsolattartás az érintett felekkel a szakértő tevékenysége és egyéb eljárás során

(1) A szakértő köteles magát a tevékenysége során a tevékenységével érintett felek érzelmenyilvánításaitól elhatárolni, az udvariasság szabályait megtartva a hasonló érzelmenyilvánításoktól – szóban és írásban egyaránt – tartózkodni.

(2) A szakértő a tevékenységével érintett felekkel szóban vagy írásban kizárólag a tevékenységével kapcsolatban tarthat kapcsolatot olyan módon, hogy a felek bármelyikének megkeresése nyomán tanúsított eljárásáról – tájékozta-

tás, válaszadás stb. – valamennyi érintett fél hitelt érdemlő módon értesüljön.

26.§

(1) A szakértő tevékenysége során – amennyiben szükséges – hang- vagy képfelvételt kizárólag a szakértői megállapítások dokumentálásához szükséges tények rögzítése céljából, az érintett felek személyiségi jogainak tiszteletben tartásával, és hozzájárulásukkal készíthet.

(2) Az érintett személy hozzájárulását – a felvételen – rögzíteni kell.

(3) Személyiségi jogot nem érintő kép- és hangfelvétel készítéséhez a felek hozzájárulása nem szükséges.

27.§

A szakértő köteles minden olyan magatartástól tartózkodni, amely a tevékenységével érintett személyek esetleges járatlanságára, illetőleg a tevékenységgel összefüggő eljárásban tanúsított magatartásuk – indokolatlan és felesleges – minősítésére utal.

28.§

Visszaélés tilalma

Tilos minden olyan magatartás tanúsítása, amely arra irányul, hogy a szakértő tevékenységével érintett felekben az a – téves – feltevés alakuljon ki, miszerint a szakértő a tevékenységgel érintett ügyben döntésre jogosult személlyel bármilyen kapcsolatban áll, továbbá, hogy a tevékenységgel érintett ügy kimenetelére bármilyen ráhatással bír.

29.§

Rendelkezésre állás kötelezettsége

A szakértő köteles – a kirendelőjének, vagy megbízójának – a szakértői tevékenységével kapcsolatos megkeresésére – a megkeresésnek megfelelően – szóban vagy írásban – haladéktalanul válaszolni, vagy azzal kapcsolatban megfelelő módon intézkedni.

III. fejezet

Magatartási szabályok a szakvélemény adása során

30.§

A tudomány aktuális állása alkalmazásának követelménye

(1) A szakértő szakvéleménye elkészítése során köteles mindenkor, a szakértői feladat elvégzéséhez szükséges mértékben, az adott szakterületre vonatkozó tudomány aktuális állásának megfelelő módszereket, eljárásokat alkalmazni.

(2) Amennyiben szükséges, a 32. §-ban foglaltakra is tekintettel, a szakvéleményben a szakirodalmi, illetőleg az erre hatáskörrel rendelkező szakmai testület (kamarai szakbizottság) által kiadott szakmai állásfoglalásra, iránymutatásra, módszertani levélre stb. történő hivatkozást is fel kell tüntetni.

(3) Másik szakértő szakvéleményétől eltérő szakmai álláspont – megfelelő indoklás esetén – önmagában nem ellentétes az (1) bekezdésben meghatározott etikai követelménnyel. Ha megállapítható, hogy az eltérő szakmai vélemény kialakítása a 23.§ (1) bekezdésébe ütközik – az eset egyéb körülményeit is figyelembe véve – a szakértő magatartása a 23.§ (1) és 30.§ (1) bekezdésébe ütköző etikai vétséget valósíthatja meg.

31.§

Egyértelműség követelménye

(1) A szakértő köteles szakvéleményét a magyar nyelv szabályai szerint olyan tartalmi egyértelműséggel megfogalmazni, hogy az, a szakmai ismeretekkel nem rendelkező felek számára is érthető legyen.

(2) Amennyiben a szakértő

a) egyértelmű megállapításra nem jut, vagy
b) a megállapítása bizonytalan, nehezen értelmezhető – az (1) bekezdésben foglaltak betartása mellett – köteles a szakértői véleményben erre a körülményre felhívni a figyelmet, és ezzel egy időben megjelölni az *a)* pont esetén annak okát, és a kimunkált megállapítások pontossági mérőszámait, vagy a vélelmezhető valószínűség mértékét; valamint a *b)* pont esetén a további lehetséges megoldásokat, illetőleg a pontosítás lehetőségét.

32.§

Ellenőrizhetőség követelménye

A szakértő a szakvéleményében köteles rögzíteni

a) hogy a szakvélemény hatósági kirendelés vagy megbízás alapján készült,

b) a kirendelő végzésben (határozatban), illetve a megbízásban meghatározott szakkérdéseket,

c) a szakértő által felhasznált adatokat, és egyéb dokumentumokat,

- d) a szakértői vizsgálat során alkalmazott eszközöket és módszereket, valamint,
e) a szakértő szakmai kompetenciájába tartozó megállapításokat, és, az ügy megítélése szempontjából releváns egyéb szakmai tényeket.

33.§

Indoklás követelménye

- (1) A szakértő köteles a szakvéleményét olyan módon megindokolni, hogy a vélemény alapjául szolgáló adatok értékelése, illetőleg az azokból levont következtetések megismerhetőek legyenek.
(2) A szakértői vélemény elkészítése után, új tény, körülmény, illetve egyéb bizonyíték felfedezése esetén a szakértő – felhívásra – köteles szakvéleményét felülvizsgálni, és indokolt esetben módosítani, vagy kiegészíteni.
(3) A szakértői vélemény elkészítése után a szakértő köteles az egyéb úton tudomására jutó, és a szakértői megállapításokat érdemben érintő új tény, körülményt, vagy egyéb bizonyítékot a kirendelő hatóságnak bejelenteni, és a szakvélemény esetleges módosítását jelezni.

34.§

A tárgyilagosság követelménye

- (1) A szakértő szakvéleményét a rendelkezésre álló, illetve feltárt tények és vizsgálati eredmények tárgyilagossága érdekében köteles kialakítani.
(2) Nem ellentétes a tárgyilagosság követelményével az adott szakma által elfogadott becslési eljárás alkalmazása, valamint a tények és körülmények tudományos elveken alapuló szakértői mérlegelése.
(3) Nem sérti meg a szakértő a tárgyilagosság követelményét, ha szakvéleményében a saját, szakterületének megfelelő tudományos tapasztalatait közli.

35.§

Idegen szakvélemény alkalmazása

- (1) A szakértő szakértő-társának szakvéleményéről, annak megállapításairól csak akkor nyilatkozzék, ha a szakértői vélemény birtokába jogszerűen jutott.
(2) Ha szakértői véleményében olyan megállapításra jut, amelyet – ismeretei szerint – más szakértő írásban, vagy a nyilvánosság előtt korábban már közölt, úgy erre utaljon.

IV. fejezet

Általános magatartási szabályok

Az általános magatartási szabályok, azok a rendelkezések, melyeket a szakértőknek nemcsak a szakértői tevékenységük, hanem – az igazságügyi szakértői kar, és kamara méltóságának megőrzése érdekében – a mindennapi élet során is be kell tartaniuk.

1. cím

A kamarai tagsággal kapcsolatos magatartási szabályok

36.§

Nyilvánosság előtti szereplés

A szakértő, a területi kamarákat, tagtársait, illetőleg a MISZK-et érintő nyilatkozatot, mind a nyilvánosság előtt, mind pedig bármely média képviselőjének, a tagsága szerinti területi kamara elnöksége, a MISZK-et érintő ügyben pedig a MISZK elnökségének tudomásával tehet oly módon, hogy nyilatkozatával – megalapozatlanul – sem a területi kamara, sem tagtársai, továbbá sem a MISZK, illetőleg az igazságügyi szakértői kar tekintélyét ne sértse.

37.§

A szakértőt, kamarai tagsága során tudomására jutott – a kamara működésével összefüggő – adatokat – eltekintve attól, melyeket a kamara nyilvánosságra hozott, illetőleg azoktól, melyeket nyilvánosként kezel – köteles titokként kezelni.

2. cím

A kamarai tagok egymás közötti viszonyára vonatkozó magatartási szabályok

38.§

- (1) A szakértő szakértőtársának az EK rendelkezéseit tartósan és súlyosan sértő magatartását – szakértőtársa figyelmeztetését követően – a megfelelő intézkedés megtétele érdekében – a sérelmes magatartást tanúsító szakértő tagsága szerint illetékes területi kamarának jelezze.
(2) A szakértő vélt vagy valós sérelme esetén szakértőtársával szemben csak az illetékes kamara állásfoglalása, vagy az illetékes etikai bizottság kijelölt tanácsának jogerős határozatát követően indítsa meg egyéb hatósági eljárást.

3. cím
Általános magatartási szabályok

39.§

(1) A szakértő mind szakértői tevékenysége során, mind közszerepléseiben, mind magánéletében köteles olyan magatartást tanúsítani, hogy azzal a saját- és a szakértői kar tekintélyét erősítse.

(2) A szakértő az eljárásban hivatalból résztvevőkkel köteles olyan kapcsolatot kialakítani, amely a kölcsönös megbecsülésen alapul, és az együttműködést eredményességét szolgálja.

Záró Rendelkezők

40.§

Jelen Etikai Kódexet a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara küldöttgyűlése a 2009. december hó 19. napján tartott ülésén elfogadta, és az elfogadásával lép hatályba. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamra küldöttgyűlése a jelen Kódex elfogadásával egyidejűleg az 1997. április 19. napján kelt, és november 22. napján módosított Etikai Kódexet hatályon kívül helyezi.

Budapest, 2009. december 19.

Dr. Forgács Zoltán
a MISZK
Etikai Bizottságának
elnöke

Dr. Melegh Gábor
a MISZK
elnöke